

[Avaleht](#) > ... > [Kohtuasja Algamine](#) > [Kus Ja Kuidas?](#) > [Kulud](#) > Italy

Kulud

Sisu koostaja:

Itaalia

Itaalia

Sellel teabelehel esitatakse teave menetluskulude kohta Itaalias.

Advokaatide tasusid reguleeriv õigusraamistik

Advokaadid

Itaalias on ainult üks advokaatide kategooria. Pärast advokatuuri liikmete nimekirja kandmist on advokaatidel õigus osaleda mis tahes menetlustes kõigis kohtutes peale kõrgeimate kohtute (kassatsioonikohus ja Itaalia riiginõukogu – *Corte di Cassazione* ja *Consiglio di Stato*), milleks on lisaks vaja erikvalifikatsiooni.

Menetluskulusid reguleerivad õigusnormid on sätestatud konsolideeritud seaduses kohtukuludid käsitlevate õigus- ja haldusnormide kohta (*Testo Unico delle disposizioni legislative e regolamentari in materia di spese di giustizia* – TUSG), millele on osutatud Vabariigi Presidendi 30. mai 2002. aasta dekreedis nr 115, mida on viimati muudetud [27. juuni 2015. aasta seadusandliku dekreediga nr 83](#), mis on koos muudatustega muudetud [6. augusti 2015. aasta seaduseks nr 132](#), [24. septembri 2015. aasta seadusandliku dekreediga nr 156](#) ja [28. detsembri 2015. aasta seadusega nr 208](#), ning uues õigusvaldkonna ametikohti käsitlevas seaduses nr 247/2012, mida on täiendatud [ministri dekreediga nr 55/2014](#) (millega on asendatud ministri dekreet nr 140/2012), millega kehtestatakse advokaaditasude kindlaksmääramise parameetrid 3. aprillil 2014 jõustunud 31. detsembri 2012. aasta seaduse nr 247 artikli 13 lõike 6 tähenduses. Ministri dekreedis nr 55/2014 sätestatud tasusid ajakohastati hilisemate ministri dekreetidega nr 37/2018 ja nr 147/2022.

Valdkonna ametikohti käsitlevas seaduses nr 147/2012 – kooskõlas varasema esmase õigusnormiga (24. jaanuari 2012. aasta seadusandliku dekreeidi nr 1 (mis on koos muudatustega muudetud 24. märtsi 2012. aasta seaduseks nr 27) artikkel 9), millega tühistati reguleeritud kutsealade töötajate tasud ja milles viidati parameetritele, mis sätestati järelevalvet tegeva ministri dekreediga (kohtu poolt) spetsialistidele makstavate tasude kohta – on viidatud parameetritele, mille justiitsminister kehtestab iga kahe aasta tagant riikliku advokatuurinõukogu (*Consiglio Nazionale Forense*) soovitusel alusel.

Seaduse nr 247/2012 artikliga 13 reguleeritakse ülesande ja tasu määramist:

- advokaadid võivad ametialaseid ülesandeid võtta ka enda huvides;
- ülesande võib täita tasuta;
- spetsialistile makstav tasu lepitakse üldjuhul kokku kirjalikult spetsialistile ülesande määramise ajal. Tasudes lepitakse kokku vabalt: lubatud on leppida kokku kindlasummalises ajapõhises tasus, tavaliselt seoses ühe või mitme asjaga ning tuginedes teenuste osutamise lõpuleviimisele ja ajale; see lepitakse kokku eri etappide või teenuste kohta või tegevuse kogu kestuse kohta protsendina kohtuvaidluse eseme väärtusest või summast, millest teenuse saaja võib kasu saada, seejuures mitte üksnes varade seisukohast;
- keelatud on kokkulepped, mille alusel advokaat saab tasuks osa varast või kogu vara, millega teenus või asjaomane vaidlus on seotud;
- spetsialistid peavad kooskõlas läbipaistvuse põhimõttega teavitama klienti ülesande keerukusest, esitades kogu asjakohase teabe kõigi võimalike kulude kohta, alates ülesande määramisest kuni selle täitmiseni; taotluse korral peavad spetsialistid ühtlasi teavitama klienti kirjalikult teenuse osutamise eeldatavast maksumusest, eristades tasusid, kulusid (sealhulgas kindlasummalisi) ja töötasu;

- justiitsministeeriumi poolt iga kahe aasta tagant riikliku advokatuurinõukogu (*Consiglio Nazionale Forense* – CNF) taotluse alusel vastu võetavas dekreedis sätestatud parameetreid kohaldatakse, kui ülesande määramise ajal või pärast seda pole tasu kirjalikult kindlaks määratud ning igal juhul kohtupoole sundlõpetamise menetluse käigus, kui pooled pole selles omavahel kokku leppinud, ning juhul, kui kutsealast teenust osutatakse kolmandate isikute huvides või kui tegemist on õigusaktides sätestatud ametlike teenustega;
- juhtudel, kui kohtu- või vahekohtumenetluse esemeks olev vaidlus lahendatakse mis tahes vormis kokkuleppega, vastutavad pooled solidaarselt kõigi nende advokaatide tasude maksmise ja kulude hüvitamise eest, kes on viimase kolme aasta jooksul oma kutsetegevusega tegelenud ja kes on endiselt võlausaldaajad, tingimusel et solidaarsusest pole sõnaselgelt loobunud;
- kui advokaat ja klient ei jõua kokkuleppele, võib kumbki neist pöörduda kohaliku advokatuuri poole, et proovida lahendus leida;
- kui kokkuleppele ei jõuta, võib riiklik advokatuurinõukogu oma liikme taotluse alusel esitada oma seisukoha advokaadi nõude kehtivuse kohta seoses tehtud tööga;
- lisaks kutsealase teenuse eest makstavale tasule peab klient advokaadile maksma (kui nii on lepingus sätestatud) või talle tuleb sundlikvideerimise menetluse käigus maksta summa kindlasummaliste kulude hüvitamiseks lisaks tegelikult kantud kulude hüvitamisele ning kõik lõivud ja tasud, mida võidi kliendi huvides ette maksta.

Seega tehakse alates 3. aprillist 2014 kõik maksed kooskõlas eelmainitud ministri dekreediga nr 55/2014. Siin sätestatud uute parameetrite puhul ei võeta aluseks advokaadi tehtavaid üksikuid toiminguid (telefonikõned, dokumentide läbivaatamine, kohtuistungid, küsitlemine jne), vaid pigem menetlusetappe (nii tsiviil- kui ka kriminaalmenetlustes). Iga etapi puhul on kindlaks määratud lahendamise keskmine maksumus, mida kohtunik võib protsentuaalselt suurendada või vähendada olenevalt konkreetsetest asjaoludest (juhtumi laad, keerukus ja raskus, töö väärtus, teenuse kiireloomulisus, esialgsed ettekirjutused jne) ja olenevalt pädevast kohtust.

[Tasud, mis on ette nähtud ministri dekreediga nr 147/2022 \(1620 KB\)](#)

Kokku lepitud või arvatud tasu suurendatakse lisakulude võrra.

Lisakulude hulka kuuluvad:

- väljamaksed (st tõendatult tehtud kulutused),
- tasu üldkulude katteks (15% kooskõlas ministri dekreediga nr 55/2014 artikliga 2),
- sõidukulud (ministri dekreediga nr 55/2014 artikkel 27: majutuskulud +10% ja läbisõiduhüvitis 1/5 kütusekulust iga sõidetud kilomeetri kohta),
- sotsiaalmaksed 4% (C.N.P.A – advokaatide pensionimaksed) ning
- käibemaks 22% (suurendatud 1. oktoobril 2013 kooskõlas seadusega nr 98/2011).

Kõrvakulud 10% mis tahes majutuskuludest, kui spetsialist pidi toiminguks kuhugi sõitma ja vajab majutust, või sõidukuludest, kui ta kasutas oma autot.

Kindlaksmääratud kulud

Kindlaksmääratud kulud tsiviilmenetluses

Poolte kindlaksmääratud kulud tsiviilmenetluses

Lisaks advokaadikulude katmisele kannab kumbki pool tsiviilmenetluses oma dokumentidega ja toimingu tegemiseks vajalike dokumentidega seotud kulud, kui seadus või kohus nõuab, et pool need tasuks (kohtukulusid käsitleva konsolideeritud seaduse artikkel 8).

Mis on kohtukulud?

Tsiviilasjades on tasud järgmised:

Standardlõiv: presidendi dekreediga nr 115/2002 artikkel 9 jj: see summa oleneb nõude väärtusest (43 eurot menetluste puhul, mille väärtus on kuni 1100 eurot, ning kohustuslikku sotsiaalkindlustust ja sotsiaalabi puudutavate vaidluste ning muude erimenetluste puhul; 98 eurot menetluste puhul, mille väärtus on enam kui

1100 eurot ja kuni 5200 eurot, ning hagita menetluste ja muude erimenetluste puhul; 237 eurot menetluste puhul, mille väärtus on enam kui 5200 eurot ja kuni 26 000 eurot ning määramatu väärtusega hagita menetluste puhul, mis kuuluvad rahukohtuniku ainupädevusse; 518 eurot menetluste puhul, mille väärtus on enam kui 26 000 eurot ja kuni 52 000 eurot, ning määramatu väärtusega tsiviilmenetluste puhul; 759 eurot menetluste puhul, mille väärtus on enam kui 52 000 eurot ja kuni 260 000 eurot; 1214 eurot menetluste puhul, mille väärtus on enam kui 260 000 eurot ja kuni 520 000 eurot; 1686 eurot menetluste puhul, mille väärtus on enam kui 520 000 eurot).

Hagi esitamise standardlõivu suurendatakse poole võrra apellatsioonimenetluste puhul ning kaks korda kassatsioonikohtus algatatud menetluste puhul.

Kui apellatsioonkaebus (isegi kui see on vastuapellatsioonkaebus) jäetakse tervikuna rahuldamata, tunnistatakse vastuvõetamatuks või seda ei saa arvesse võtta, peab apellatsioonkaebuse esitaja maksma kohtuniku määruse alusel lisaks standardlõivule täiendava sama suure summa kui see, mis tuleks sama apellatsioonkaebuse esitamise eest maksta, olenemata sellest, kas see on apellatsioonkaebus või vastuapellatsioonkaebus.

Kinnisvaraga seotud täitemenetluste puhul tuleb maksta 278 eurot lõivu. Muude täitemenetluste puhul vähendatakse seda summat poole võrra. Kinnisvaraga seotud täitemenetluste puhul, mille väärtus on väiksem kui 2500 eurot, tuleb maksta 43 eurot lõivu. Täitetoimingute vaidlustamise menetluste puhul tuleb maksta 168 eurot lõivu.

Kassatsioonikohtu menetluste puhul tuleb lisaks standardlõivule maksta summa, mis on võrdne kindlaksmääratud lõivuga kohtulahendite registreerimise eest.

Konkreetsete erimenetluste puhul määratakse kindlaks muud summad.

Kättetoimetamine kantsleil nõudmisel: presidendi dekreeidi nr 115/2002 artikkel 30:

Artikkel 30 (kõikehõlmavad summad, mille eraisikud maksuhaldurile tsiviilmenetluses ette maksavad). 1. Pool, kes esimesena kohtusse pöördub, kes esitab hagiavalduse või kes sundtäitemenetluses nõuab arestitud vara jaotamist või müümist, tasub kantsleil esindaja nõutava kättetoimetamisega seotud tasud, reisipäevarahad ja postikulud kindlaksmääratud maksena, mille suurus on 27 eurot, välja arvatud menetluste puhul, mis on sätestatud 2. aprilli 1958. aasta seaduse nr 319 ainsas artiklis ja hilisemates muudatustes, ning menetluste puhul, mille suhtes seda artiklit kohaldatakse.

Kättetoimetamistasud: presidendi dekreeidi nr 115/2002 artikkel 32 jj:

Artikkel 32 (kättetoimetamine poolte taotluse alusel). 1. Pooled peavad tasuma kohtutäituritele tasud ja sõidukulud või nõutud dokumentide saatmise kulud; menetlustes, mis käsitlevad kohustuslikke vaidlusi seoses tööhõive, sotsiaalkindlustuse ja sotsiaalabiga, peab need tasud maksma maksuhaldur.

Artikkel 33 (sõitmine dokumentide kättetoimetamiseks ja täitmiseks selle poole taotluse alusel, kellel on õigus saada tasuta õigusabi). 1. Kui kättetoimetamis- ja täitetoimingud selle poole taotluse alusel, kes sai riigilt tasuta õigusabi, tehakse samal ajal muude tasuliste toimingutega, kaetakse kohtutäiturite reisipäevarahad, päevarahad ja postikulud.

2. Kui toimingutega seotud aadressid asuvad eri omavalitsusüksustes või üksteisest enam kui 500 meetri kaugusel, registreeritakse tasud ja sõidu- või postikulud võlgnevustena.

3. Kui kohtutäiturid ei tee toiminguid samal ajal tasuliste toimingutega, tasub maksuhaldur sõidu- või postikulud ja tasud registreeritakse võlgnevustena.

4. Juhtudel, kui kohtutäituritel tekivad mitu korda sõidukulud seoses eri omavalitsusüksustes või üksteisest enam kui 500 meetri kaugusel tehtavate toimingutega, tasub maksuhaldur üksnes suuremad kulud ning ülejäänud registreeritakse koos tasudega võlgnevustena.

Artikkel 34 (tasude suurus). 1. Tasuda tuleb ühekordne lõiv järgmises summas:

1. kuni kahe aadressadiga dokumentide puhul: 2,58 eurot;
2. kolme kuni kuue aadressadiga dokumentide puhul: 7,75 eurot;
3. enam kui kuue aadressadiga dokumentide puhul: 12,39 eurot.

Artikkel 35 (sõidukulude suurus)

Sõidukulude suurus on järgmine: a) kuni 6 kilomeetrit: 1,65 eurot; b) kuni 12 kilomeetrit: 3,00 eurot; c) kuni 18 kilomeetrit: 4,14 eurot; d) enam kui 18 kilomeetrit: punktis c osutatud summale lisandub 0,88 eurot iga 6 kilomeetri pikkuse lõigu kohta või kui järgneva lõigu pikkus on enam kui 3 kilomeetrit.

Artikkel 36 (lisatasud kiireloomulistel juhtudel)

Tasusid ja sõidukulusid suurendatakse poole võrra kiireloomuliste toimingute puhul, välja arvatud sundtäitmise aruannete esitamise korral täitevkohtu kantseleis. Samaaegsete sõitude puhul makstakse kiireloomuliste juhtude lisatasu ainult üks kord ja summas, milles on kokku lepitud seoses toiminguga, millega kaasneb suurim nõue või hüvitis. Kiireloomulistena käsitatakse toiminguid, mis tuleb teha samal või järgmisel päeval. Taotluse, milles kuupäev nimetatakse, võib esitada üksnes dokumentide kohta, mille kehtivus lõpeb sellel samal kuupäeval, mis on sõnaselgelt kindlaks määratud õigusaktides või poolte tahtel.

Ärakirjade ja tõendite väljastamise tasud: praegu, kui oodatakse presidendi dekreeidi nr 115/2002 artikli 40 lõikes 1 osutatud määruse vastuvõtmist, käsitatakse ärakirjade väljastamise tasudena tasusid, mis on sätestatud eelmainitud konsolideeritud seaduse (kohtukulude kohta) artiklis 266 jj ning tabelites, millele neis artiklites on osutatud.

Tuleks silmas pidada, et 29. detsembri 2009. aasta dekreetseaduse nr 193 (mis on koos muudatustega muudetud 22. veebruari 2010. aasta seaduseks nr 24) artikli 4 lõikes 5 on sätestatud, et paberil ärakirjade, sealhulgas kinnitatud ärakirjade väljastamisel tuleb summaksid, mis on sätestatud tabelites 6 ja 7, mis on lisatud presidendi dekreedile nr 115/2002 ja esitatud vastavalt eespool osutatud konsolideeritud seaduse artiklites 267 ja 268, suurendada 50%.

Ärakirjade väljastamise tasu korrigeeritakse iga kolme aasta tagant vastavalt tarbijahinnaindeksi muutumisele, mille on kindlaks teinud Itaalia statistikaamet (ISTAT), nagu on sätestatud presidendi dekreeidi nr 115/2002 artiklis 274.

Ärakirjade ja tõendite väljastamise tasud: need on praegu reguleeritud justiitsministeeriumi dekreediga (jõustus 30. juunil 2015).

Kindlaksmääratud kulud kriminaalmenetluses

Poolte kindlaksmääratud kulud kriminaalmenetluses

Menetluskulusid reguleerivad õigusnormid on sätestatud konsolideeritud seaduses kohtukulusid käsitlevate õigus- ja haldusnormide kohta, millele on osutatud Vabariigi Presidendi 30. mai 2002. aasta dekreedis nr 115, mida on viimati muudetud [27. juuni 2015. aasta seadusandliku dekreediga nr 83](#), mis on koos muudatustega muudetud [6. augusti 2015. aasta seaduseks nr 132](#), [24. septembri 2015. aasta seadusandliku dekreediga nr 156](#) ja [28. detsembri 2015. aasta seadusega nr 208](#), ning uues õigusvaldkonna ametikohti käsitlevas seaduses nr 247/2012, mida on muudetud [ministri dekreediga nr 55/2014](#) (millega asendati ministri dekreet nr 140/2012), millega kehtestatakse advokaaditasude kindlaksmääramise parameetrid 3. aprillil 2014 jõustunud 31. detsembri 2012. aasta seaduse nr 247 artikli 13 lõike 6 tähenduses.

Ministri dekreeidi artiklis 12 on sätestatud, et tasu erineb olenevalt tehtava toimingu omadustest, kiireloomulisusest ja väärtusest, menetluse olulisusest, laadist ja keerukusest, süüdistuste raskusest ja arvust, käsitletavate õiguslike ja faktiliste asjaolude arvust ja keerukusest, kohtupraktikaga seotud vaidlustest, menetluse algatamise kohtust, tähtsusest seoses varadega, läbivaadatavate dokumentide arvust, jätkuvatest kohustustest, sealhulgas seoses sõitmise sagedusega advokaadi peamisest töökohast, ning saavutatud tulemusest, võttes arvesse ka tsiviilõiguslike tagajärgi ja kliendi finantsseisundit. Lisaks tuleb võtta arvesse kohtuistungite arvu ja nendega seotud toimingute tegemiseks vajalikku aega. Kohus tugineb tabelites esitatud keskmistele väärtustele, mida võidakse üldiste parameetrite kohaldamise tulemusel suurendada üldjuhul kuni 80% või vähendada kuni 50%. Kui advokaat abistab mitut osalist, kellel on samasugune menetlusseisund, võib ühekordset tasu üldjuhul suurendada 20% iga esimesele osalisele lisanduva osalise kohta kuni kümne osaliseni ning seejärel 5% iga esimesele kümnele osalisele lisanduva osalise kohta kuni 20 osaliseni. Kui (ilma et see mõjutaks samasugust menetlusseisundit) kutsealane teenus ei hõlma konkreetsete ja erinevate faktiliste või õiguslike olukordade uurimist seoses eri kostjate ja vaidlustega, vähendatakse muidu ühe isiku abistamise eest

makstavat tasu üldjuhul 30%.

Tasud makstakse etappide kaupa.

Allpool on esitatud näited kohtumenetluse eri etappide kohta: a) uurimisetapp, mis hõlmab uurimistoiminguid: dokumentide kontroll ja läbivaatamine, kohapealne vaatlus, esialgne dokumentide otsing, konsultatsioonid kliendi, kolleegide või nõustajatega, kirjalikud või suulised aruanded või arvamused, mille eesmärk on uurimine lõpule viia ja mis tehakse enne sissejuhatavat etappi; b) kohtumenetluse sissejuhatav etapp: sissejuhatavad toimingud, nagu asitõendid, õiguslikud kaebused, petitsioonid, taotlused, avaldused, vastuväited, nõuded, apellatsioonkaebused, kirjalikud seisukohad, vastutava isiku kaasamine ja kohtukutse edastamine vastutavale isikule; c) kohtuelse menetluse või kohtumenetluse etapp: taotlused, sõnumid, osalemine või teenused seoses toimingutega ning menetlustoimingud või õiguslikud uurimistoimingud, sealhulgas esialgsed toimingud, mida tehakse muu hulgas avalikel või kinnistel istungitel ning mis on olulised tõendite saamiseks ja kogumiseks, sealhulgas loetelude koostamine, tsitaatide leidmine ja seotud teenused, nõustajate, tunnistajate, kahtlustatavate või kostjate ärakuulamine seotud süüteo puhul; d) otsuse tegemise etapp: kostja suulised või kirjalikud seisukohad, vastused, teiste menetlusosaliste kohtukõne kuulamine kinnisel või avalikul istungil.

Kriminaalmenetluse kulusid ajakohastati eespool nimetatud ministri määrusega nr 147/2022.

Kriminaalmenetluste kulud kannab riik, välja arvatud need kulud, mis on seotud eraõiguslike isikute taotletud toimingutega ja kohtuotsuse avaldamisega.

Olenemata sellest, kas huvitatud isik on vahi alla võetud või vangistatud või tema vabadust pole piiratud, kantakse selle poole menetlus- ja ülalpidamiskulude summa, kes on rahalistes raskustes ja kes on käitunud kinnipidamiskohas korralikult, tingimusel et nende kulude katmist on taotletud.

Kui kriminaalmenetluses on esitatud tsiviilhagi, kohaldatakse presidendi dekreeidi nr 115/2002 artiklit 12; selle põhjal ei nõuta hagi esitamise standardlõivu maksmist, kui taotletakse üksnes vastutava poole üldist süüdimõistmist. Muudel juhtudel, kui taotletakse (sealhulgas esialgset) kahjuhüvitise väljamõistmist, tuleb taotluse rahuldamise korral maksta lõiv tasutava hüvitiselõivu põhjal ning vastavalt artiklis 13 osutatud väärtusvahemikele.

Dokumentide kätetoimetamise eest tuleb tasuda ühekordne lõiv. Tasuda tuleb ühekordne lõiv järgmises summas:

1. kuni kahe adressaadiga dokumentide puhul: 2,58 eurot;
2. kolme kuni kuue adressaadiga dokumentide puhul: 7,75 eurot;
3. enam kui kuue adressaadiga dokumentide puhul: 12,39 eurot.

Mitteresidendist tunnistajatel on õigus oma edasi-tagasisõidu kulude hüvitamisele summas, mis on võrdne ühe teise klassi rongipileti või ühe turistiklassi lennupileti maksumusega, eeldusel et kohus on selle heaks kiitnud.

Kriminaalmenetluses ettevaatusabinõuna arestitud varade hoidmise ja säilitamise eest tuleb maksta tasu varade hoidjale, kes ei ole nende omanik ega õiguste omaja.

Tunnistajate ja neid saatvate isikute päevarahad ja sõidukulud, menetluse toimumiskohast eemal tehtavate toimingutega seotud päevarahad ja sõidukulud ning kohtu abitöötajatele makstavad summad tasutakse nende taotluste alusel, mille asjaomased isikud esitavad pädevale ametiasutusele.

Kohtukulud ei hõlma kulusid seoses järgmisega: a) kinnipeetute matused; b) kinnipeetavate ümberpaigutamine; c) avalikel teedel või avalikes kohtades surnud isikute surnukehade transport, säilitamine ja matmine; d) menetluses vajalike menetluskulude ja esemete transport.

Teave, mille peavad esitama esindajad

Poolte õigused ja kohustused

Advokaadi kohustus esitada oma kliendile teavet kaitse edenemise kohta kujutab endast Itaalia tsiviilseadustiku artiklis 1218 osutatud üldise hoolsuskohustuse täitmist.

Valdkonna ametikohtasid käsitlevas seaduses nr 147/2012 on sätestatud advokaatide ametiülesanded ja viited nende ametialasele käitumisele (artikkel 3), ametisaladuse hoidmise kohustus (artikkel 4), kindlustuskulud (artikkel 12), ülesande määramise viisid (artikkel 13) ja ülesande täitmise viisid (artikkel 14), kokkusobimatuse põhjused (artikkel 18) ja asjaomased erandid (artikkel 19).

Kulud

Kust leida teavet kulude kohta Itaalias?

Lisaks õigusaktidele, mis on avaldatud Itaalia Vabariigi ametliku väljaande veebisaidil, leiab konkreetset teavet ka kohtute või advokatuuri nõukogude veebisaitidelt.

Mis keeltes on võimalik saada teavet kulude kohta Itaalias?

Teave on üldjuhul esitatud itaalia keeles. Mõnel veebisaidil esitatakse teavet ka inglise keeles.

Kust leida teavet vahenduse kohta?

Itaalias reguleerib vahendamist 4. märtsi 2010. aasta seadusandlik dekreet nr 28, mida on ajakohastatud [13. augusti 2011. aasta seadusandliku dekreediga nr 138](#) ja hiljem [21. juuni 2013. aasta dekreetseadusega nr 69](#) ([9. augusti 2013. aasta muutmisseadus nr 98](#)). Lisaks Itaalia justiitsministeeriumi veebisaidile (<http://www.giustizia.it/>, [avaleht](#), [Itinerari a tema](#) (teemad) » [Riforma della giustizia](#) (kohtureform)) esitatakse kõnealuste teemade kohta teavet kohtute veebisaitidel, mis on vabalt juurdepääsetavad. On olemas ka muud spetsiaalsed veebisaidid, aga neile pääseb ligi üksnes tasu eest.

Käibemaks

Tsiviilasjade kohtudokumentide suhtes, milles määratakse (sealhulgas osaliselt) kindlaks kohtu otsus esialgsete täitmisele pööratavate ettekirjutuste kohta, õigusnormide kohta, mille vahekohtud on tunnistanud täitmisele kuuluvaks, ning kohtuotsuste kohta, millega tunnistatakse välismaised kohtulahendid riigis kehtivaks, kohaldatakse registreerimistasusid (presidendi 26. aprilli 1986. aasta dekreediga nr 131 artikkel 37).

Tasuta õigusabi

Mis see on?

Kriminaalasjades antakse tasuta õigusabi sellise vähem kindlustatud kodaniku kaitsmiseks, kes on kahtlusalune, süüdistatav, süüdi mõistetud pool, kannatanu, kahju saanud pool, kes kavatseb ühineda tsiviilhagiga, kostja tsiviilasjas või menetluspool, kellel on tsiviilõiguslik kohustus tasuda rahaline karistus.

Tasuta õigusabi on tagatud ka tsiviil-, haldus-, raamatupidamis- ja maksumenetlustes ning hagita menetlustes, et kaitsta ebasoodsas olukorras kodanikke, tingimusel et see pole ilmselgelt põhjendamatu.

Tasuta õigusabi võidakse anda menetluse igas astmes ja etapis ning igas tulenevas ja kõrvalmenetluses, olenemata sellest, kuidas see on seotud.

Kes saavad seda taotleda?

Tasuta õigusabi võidakse praegu anda isikutele, kelle füüsilise isiku tulumaksuga maksustatav sissetulek vastavalt kõige viimasele deklaratsioonile ei ole praegu suurem kui 11 528,41 eurot (see summa on kindlaks määratud ministri 7. mai 2015. aasta dekreediga, mis on avaldatud 12. augusti 2015. aasta ametlikus väljaandes nr 186, ning seda ajakohastatakse iga kahe aasta tagant presidendi dekreediga nr 115/2002 artikli 77 kohaselt); kui huvitatud isik elab koos partneri või muude pereliikmetega, käsitatakse sissetulekuna kõigi pereliikmete, sealhulgas taotluse esitaja individuaalsete sissetulekute summat samal ajavahemikul.

Sissetuleku arvutamisel võetakse arvesse ka sissetulekut, mis on õigusaktide kohaselt füüsilise isiku tulumaksust (*Imposta sul reddito delle persone fisiche* – IRPEF) vabastatud või mille suhtes on kohaldatud maksu kinnipidamist või asendusmaksu.

Üksikisiku sissetulekut võetakse arvesse, kui seda käsitletakse menetluses isiklike õiguste kohta või menetluses, milles taotluse esitaja huvid on vastuolus teiste leibkonnaliikmete huvidega.

Isikute puhul, kes on juba lõpliku kohtuotsusega õigusaktides sätestatud rasketes kuritegudes süüdi mõistetud, loetakse, et sissetulek ületab ettenähtud künniseid. Seksuaalse vägivalda ohvritele tasuta õigusabi andmisel, sealhulgas juhul, kui selline süütegu pannakse toime alaealise suhtes, võidakse üldistest sissetulekukünnistest ka erand teha.

Lisateave

Riigi õigusabi taotlemise nõuded

Huvitatud isik võib taotleda tasuta õigusabi menetluse igas etapis või astmes. Taotlus koostatakse tühjale paberile ja et see oleks vastuvõetav, peab see sisaldama järgmist:

1. tasuta õigusabi saamise taotlus, milles on täpsustatud asjaomane menetlus, kui see juba käib;
2. üldteave huvitatud isiku ja tema leibkonnaliikmete kohta koos vastavate maksukohustuslasena registreerimise numbritega;
3. huvitatud isiku kinnitus, et ta vastab tasuta õigusabi saamiseks kehtestatud sissetulekutingimustele, sealhulgas kogu arvesse võetava sissetuleku arvutus;
4. võetud kohustus anda menetluse kestel teada eelneval aastal kontrollitud sissetuleku olulisest muutumisest, tehes seda 30 päeva jooksul alates ühe aasta möödumisest taotluse esitamise kuupäevast või eelmisest muutumisest teatamisest.

Välismaal teenitud sissetuleku korral peavad kolmandate riikide kodanikud esitama koos taotlusega pädevate konsulaarasutuste kinnituse, mis tõendab taotluses esitatud teabe õigsust.

Kui eelmine kohus või advokatuuri nõukogu, kellel on pädevus teha ettekirjutusi, seda eelnevalt nõuab, peavad huvitatud isikud esitama vajalikud tõendid taotluses esitatud teabe õigsuse kohta, sest vastasel juhul tunnistatakse taotlus vastuvõetamatuks.

Isik, kes saab tasuta õigusabi, võib valida advokaadi nende hulgast, kes on kantud tasuta õigusabi andvate advokaatide nimekirja ja on advokatuuri liikmed selle apellatsioonikohtu tööpiirkonnas, kus tegutseb kohtunik, kes on pädev kohtuasja sisuliselt arutama, või kohtunik, kelle juures menetlus on pooleli.

Kohus tasub advokaadi tasu ja kulud maksekorralduse alusel, järgides kutseala suhtes kehtestatud tasumäära, nii et igal juhul ei ületataks õigusaktides sätestatud keskmisi tasusid, võttes arvesse töö laadi seoses võetud meetmete mõjuga kaitstava isiku menetlusseisundile.

Makse tehakse menetluse iga etapi või astme lõpus ja igal juhul ajal, mil lõpetatakse kohtuasja menetlenuid kohtu määratud ülesande täitmine; kassatsioonikohtu puhul teeb makse kohus, kust kohtuasi pärineb, või kohus, kes kuulutas välja *res judicata* mõjuga kohtuotsuse. Igal juhul võib pädev kohus korraldada ka menetluse varasemate etappide või astmete tasude maksmise, kui tasuta õigusabi võimaldamise määrus on vastu võetud pärast nende toimumist.

Kohus väljastab maksekorralduse samal ajal kui tehakse kohtuotsus, millega lõpetatakse seotud nõudes osutatud etapp.

Kaitsjal, kohtuniku asetäitjal ja tehnilisel konsultandil ei ole lubatud nõuda ega saada oma kliendilt tasu või hüvitist ühelgi eesmärgil peale nende, mis on sätestatud konsolideeritud seaduse asjaomases osas. Kõik teistsugused kokkulepped on kehtetud.

Selle keelu rikkumine on raske distsiplinaarsüütegu.

Olgu rõhutatud, et kriminaalasjades reguleerib tasuta õigusabi presidendi dekreeedi nr 115/2002 artikkel 90 jj, kuid tsiviil-, haldus-, raamatupidamis- ja maksumenetlustes reguleerib tasuta õigusabi konsolideeritud seaduse artikkel 119 jj.

Millal peab menetluskulud tasuma kohtuvaidluse kaotanud pool?

Tsiviilasjades kohaldatakse kulude väljamõistmise suhtes tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikleid 91–98.

Kohtuotsusega, millega menetlus lõpetatakse, nõuab kohus, et kohtuvaidluse kaotanud pool hüvitaks teise poole kulud ja maksaks asjaomase summa koos kaitsekuludega.

Kui kohus rahuldab nõude summas, mis ei ületa kohtu poolt menetluse käigus tehtud lepitusettepaneku kohast summat, peab pool, kes keeldus ettepanekust põhjendamatult, tasuma menetluse käigus pärast ettepaneku tegemist tekkinud kulud, välja arvatud juhul, kui on täidetud hüvitamise nõuded (nt kumbki pool ei võida, tegemist on pretsedenditu kohtuasjaga või asjakohase kohtupraktika muutumisega).

Eelmises punktis osutatud kohtuotsuse väljakuulutamisel võib kohus otsustada, et võitnud poole kulude hüvitamist ei nõuta, kui neid peetakse liiga suurteks või ülemäärasteks. Olenemata sellest, kas pool võitis või mitte, võib kohus nõuda poolelt selliste kulude (sealhulgas ühekordsete kulude) hüvitamist, mille ta on tekitanud teisele poolele lojaalsus- ja aususkohustuse rikkumisega.

Kui kumbki pool ei võida või kui asjaomast küsimust käsitletakse esimest korda või kui kohtupraktikat muudetakse seoses oluliste küsimustega, võib kohus pooltele tekkinud kulud osaliselt või täielikult hüvitada.

Kokkuleppele jõudmise korral arvatakse kulud tasaarvestatuks, välja arvatud juhul, kui pooled on lepitusmenetluse protokollis ise teisiti otsustanud.

Kui kohtuvaidluse kaotanud pool on kohtuvaidluses käitunud või vastuväiteid esitanud pahauskselt või raske hooletuse tõttu, peab kohus teise poole taotluse alusel nõudma, et kohtuvaidluse kaotanud pool maksaks lisaks kulude katmisele kahjuhüvitist, mille kohus määrab kindlaks kohtuotsuses, sealhulgas omal algatusel. Kohus, kes teeb kindlaks, et kehtestatud on kaitsemeede, saadetud on menetluse algatusdokument, seatud on kohtulik hüpoteek või alustatud on täitemenetlust või täitemenetlus on lõpetatud põhjendamatult, peab kahju kannatanud poole taotluse alusel nõudma, et kohtutäitur või võlausaldaja, kes tegutses nõuetekohase hoolsuseta, hüvitaks kahju.

Igal juhul võib kohus kulude kohta otsuse tegemisel nõuda (sealhulgas omal algatusel), et kohtuvaidluse kaotanud pool maksaks vastaspoolele summa, mis on kindlaks määratud *ex aequo et bono*.

Ekspertide, tõlkide ja tõlkijate tasud

Kohtu abitöötajatele makstakse tasu, reisipäevaraha ja päevaraha ning nende tööülesannete täitmisel tekkinud sõidukulud ja muud kulud hüvitatakse. Tasud on kindlaksmääratud, muutuvad või ajapõhised.

Kindlaksmääratud ja muutuvtasud ning ajapõhised tasud määratakse kindlaks tabelite alusel, mis on heaks kiidetud justiitsministeeriumi dekreediga majandus- ja rahandusministeeriumi nõusolekul (ministri 30. mai 2002. aasta dekreet).

Tabelites esitamata teenuste puhul on tasud proportsionaalsed kulutatud ajaga ja need määratakse kindlaks tööperioodi tasude alusel. Üks tööperiood on kaks tundi. Esimese tööperioodi tasu on 14,68 eurot ja iga järgmise perioodi oma 8,15 eurot.

Tööperioodi tasu võidakse kahekordistada, kui toimingute lõpuleviimiseks on ette nähtud kuni viiepäevane ajavahemik; seda võidakse suurendada kuni 50% juhtudel, kui on määratud kuni 15päevane tähtaeg.

Viimati uuendatud: 23/06/2025

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.